

Malostranské fotografie

Před lety jsem skládal na vysoké škole zkoušku z jazyka francouzského. Od studií na gymnáziu tehdy už uběhlo pár týdnů, a tak jsem měl samozřejmě jisté opodstatněné obavy, že jsem všechno od maturity zapomněl. Připravoval jsem se dosti poctivě a ke zkoušce jsem dorazil značně nervózní... Otevřel jsem dveře vysokoškolského kabinetu, posadil se ke zkoušející.

Padla první otázka : „Pane Kepko, kdy jste začal studovat francouzštinu ?“ Chvilku jsem váhal a pak jsem podle pravdy vyprávěl o svých gymnaziálních studiích. „Vy jste studoval francouzštinu na Hellichovce? “

A tu se stalo něco nečekaného - zkoušející mně podávala podepsaný index: „Když jste studoval francouzštinu na Hellichovce, tak Vás přeci nebudu zkoušet!“

Odcházel jsem od zkoušky s úsměvem na tváři, v duchu jsem děkoval paní profesorce Blechové z gymnázia a jen tak mimoděk jsem si vzpomněl na svoji první pětku. Byla z francouzského diktátu, při kterém jsem se naivně divil, že slovo „truafrér“ neznám, že jsme je ještě neprobírali. (Les trois freres - tři bratři - mně zůstanou ve vzpomínkách dlouho.)

Vzpomínky... Jak zvláštní slovo. Pro mě jsou to „fotografie“. Co všechno obsahují? Asi je pravda, že nám v nich zůstává většinou jen to dobré. To špatné proseje historie, a tak i já vzpomínám na Gymnázium Jana Nerudy na Malé Straně jen v nejlepším.

Studoval jsem v Hellichově ulici mezi léty 1984 až 88, tedy před sametovou revolucí, ještě za totality. Naše učebnice dějepisu a občanské nauky se jen hemžily politickými pojmy, ale my měli paní profesorku Janouškovou, která naše knihy nechala zdvořile ležet doma ve skříni, vytáhla svoji ošoupanou učebnici filozofie a pěkně popořádku s námi procházela všechna slavná filozofická období. Naše původní kniha totiž věnovala všem filozofům od Řecka až k Marxovi jen několik desítek stran - a to paní profesorce nestačilo.

Samozřejmě, mám v paměti i temnější chvíle studia: tmavé chodby v nesmyslné půl sedmé ráno, kdy nám někdy až třikrát týdně začínala škola - což pro nás „sovy“ bylo téměř tragické. Na tuto dobu nás odsoudil rozvrh i ke studiu latiny s paní profesorkou Novákovou. Byly to téměř tajné hodiny, k čemuž se právě hodilo ranní- pro mě noční- šero. Četli jsme Ovidia, za okny svítalo nad malostranskými věžemi a my jsme si při-

padali strašně důležité, že studujeme téměř zakázaný jazyk.

Byla to doba zvláštního pokrytectví, kdy se veřejně mluvilo jinak, než se upřímně myslelo - a přece „vidím“, jak jsme s paní Janouškovou dokonale sehráli třídní divadlo, když k nám zavítala jakási politická delegace a my jsme - perfektně připraveni - jakoby improvizovaně odpovídali na předem domluvené otázky.

Jistě, byly tady i stresy před zkouškami, nesmyslné biflování encyklopedických údajů, přehršle zbytečných hodin - někdy dokonce celých předmětů - a přece mám před sebou v paměti několik drobných obrázků: naši milou třídní profesorku Zelenou, jak se nám snaží v temných dobách sexuální neinformovanosti vysvětlit něco o rozdílech mezi mužem a ženou - používaje přitom naivního průměru o modrých a růžových bačkůrkách, které měly symbolizovat pohlavní rozdíly. Stále slyším nezapomenutelné glosy jedinečného doktora Nováka, který mě naučil milovat chemii nejen proto, že mě do jedné písemky napsal vedle chybně pojmenované sloučeniny: Možná že by to takhle fungovalo v Arabele! A navíc jsem od něj dostal z písemky „devítku“, protože jsem v ní měl osm chyb: rozhled pana profesora překročil i klasifikační stupně!

A další „fotografie“, další vzpomínky: úžasně westernové geologické praxe pánu Pošmourného a Rambouska, fyzikální pokusy pana profesora Pláška, romantické literární hodiny ruštiny s paní profesorkou Měchovou, hvězdy a předmety pana Kadlece, učitele tělocviku. Vidím tu hrůzu v obličejích paní profesorky Hauftové, naší matematikářky, když rozlepila při maturitě obálku z ministerstva, ve které byly tajné maturitní otázky. Pánové z ministerstva se na nás vyřadili důkladně: některé otázky byly opravdu z jiné matematiky, než kterou jsme čtyři roky probírali. (Na ministerstvu se tehdy asi vloudila nějaká chyba a otázky původně směřující do vysokoškolských poslucháren uvízly v našich gymnaziálních lavicích.) Ač paní Hauftová dělala co

mohla, mnohým matematika pokazila maturitní vysvědčení. Pánům na ministerstvu možná nedošlo, že tak mohou pěkně zahýbat s našimi osudy...

A závěrem musím vzpomenout to hlavní, proč jsem šel na Hellichovku: slavný dramatický kroužek, vedený paní profesorkou Valšubovou-Pláškovou. Byly to paradoxně mé první větší dramatické divadelní zkušenosti - neboť do té doby se moje dětské a chlapecké herectví uplatňovalo jen v televizi a v rozhlasu. S profesionálním divadlem jsem měl tehdy jen jednu zkušenost - když jsem hostoval v pěkné roli v Divadle na Vinohradech.

Vzpomínky se množí, fotografie nasakují...

Je to už dvacet let, co jsem byl na Nerudovo gymnázium přijat. Mnoho věcí se změnilo. Malou Stranu zachvátil mezinárodní - často unifikovaný - folklor, a tak kus její romantiky, trochu špinavé a zaprášené - zmizel nenávratně pryč. Některá místa našich poledních pauz i našich ranních opozdileckých běhů dostala nový hábit, a tak původní atmosféra zůstává jen na našich „fotkách“.

Doufám, že dlouho nevyblednou.

Ondřej Kepka

